

Rzecznik Praw Pacjenta informuje: Zaświadczenia lekarskie - czy musisz za nie płacić?

Rozpoczynający się rok szkolny to nowe wyzwania i nowe placówki edukacyjne. Warunkiem przyjęcia do szkoły jest często przedłożenie zaświadczenia lekarskiego. Dotyczy to zarówno dzieci, młodzieży jak i studentów. Dlatego warto wiedzieć kiedy i na jakich zasadach przysługuje nam prawo do bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego oraz kiedy zostaniemy obciążeni kosztami wystawienia takiego dokumentu.

Banner przedstawiający kontakt do Biura

Zaświadczenie lekarskie w zależności od jego

przeznaczenia może wystawić lekarz podstawowej opieki zdrowotnej bądź też specjalista. Wystawiane jest każdorazowo na prośbę pacjenta. Pacjentowi przysługuje prawo do zaświadczenia lekarskiego wynikające z przepisów prawa, związane z dalszym leczeniem, rehabilitacją, niezdolnością do pracy, kontynuowaniem nauki; uczestnictwem dzieci, uczniów, słuchaczy zakładów kształcenia nauczycieli i studentów w zajęciach sportowych i w zorganizowanym wypoczynku. Zaświadczenie wydawane jest także dla celów pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, orzecznictwa o niepełnosprawności, uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego lub ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie.

Jeśli na podstawie bezpośredniego badania, lekarz stwierdza, że stan zdrowia pacjenta nie pozwala na podjęcie nauki, powinien taką informację zawrzeć w dokumencie. Jednak chodzi tutaj wyłącznie o informację o stanie zdrowia dziecka – w zaświadczeniu lekarz nie zamieszcza informacji o możliwości podjęcia nauki przez dziecko. Lekarz nie powinien także odmawiać wystawienia zaświadczenia lekarskiego, bo jest ono tylko informacją o stanie zdrowia pacjenta a nie jest orzeczeniem lekarskim. Wystawiając zaświadczenie lekarz nie dokonuje kwalifikacji czy dziecko może uczestniczyć w zajęciach czy uczęszczać do wybranej szkoły. W zaświadczeniu informuje tylko jaki jest stan zdrowia ucznia czy studenta. Powinien więc wystawić taki dokument zgodnie ze stanem faktycznym. Oznacza to, że jeśli np. dziecko cierpi na chorobę przewlekłą, to informacja o tym powinna pojawić się w dokumencie przygotowanym przez lekarza.

W przypadku jakichkolwiek wątpliwości lekarz podstawowej opieki zdrowotnej może skierować pacjenta do specjalisty. Jednak w pewnych sytuacjach zaświadczenie może wystawić wyłącznie specjalista danej dziedziny medycyny. Na przykład kiedy placówka szkolna o charakterze sportowym wymaga zaświadczenia od lekarza specjalisty medycyny sportowej, uczniowi ubiegającemu się o przyjęcie do szkoły o profilu sportowym zaświadczenie wystawia wyłącznie lekarz tej specjalizacji.

W każdym przypadku pacjent uzyskuje zaświadczenie po bezpośrednim zbadaniu podczas wizyty lekarskiej.

ZAŚWIADCZENIA LEKARSKIE BEZPŁATNE

Orzeczenia i zaświadczenia wydawane przez lekarza bezpłatnie:

- w związku z dalszym leczeniem lub rehabilitacją np. zaświadczenia dla okazania lekarzom specjalistom, do których kierowany jest pacjent, zaświadczenia o stanie zdrowia wydawane w związku z uczestnictwem pacjenta w turnusach rehabilitacyjnych;
- orzekające niezdolności do pracy, pozwalające na kontynuowanie nauki np. zaświadczenia dla szkoły o usprawiedliwieniu nieobecności dziecka w szkole z powodu choroby; zaświadczenia, że stan zdrowia

- pacjenta pozwala na zdawanie egzaminów do szkoły policealnej, czy pożarniczej;
- związane z uczestnictwem dzieci, uczniów, słuchaczy zakładów kształcenia nauczycieli i studentów w zajęciach sportowych i w zorganizowanym wypoczynku np. zaświadczenia, że stan zdrowia pacjenta pozwala na uczestniczenie w zawodach sportowych, zajęciach sportowych, koloniach;
 - dla celów pomocy społecznej np. zaświadczenia, że pacjent znajduje się pod stałą opieką lekarską, która wymaga stosowania przewlekle leków, na które pacjent ponosi znaczne koszty;
 - dla celów uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego;
 - dla celów orzecznictwa o niepełnosprawności;
 - dla celów ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie;
 - dla celów uzyskania dodatku z tytułu urodzenia dziecka lub jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka.

ZAŚWIADCZONE LEKARSKIE PŁATNE

Wszystkie pozostałe zaświadczenia wydawane są na życzenie pacjenta. Oto przykłady niektórych z nich:

- orzeczenia o zdolności do prowadzenia pojazdów mechanicznych;
- zaświadczenia dla firm ubezpieczeniowych;
- zaświadczenia do Urzędu Pracy potwierdzające, że pacjent ze względu na stan zdrowia mógł w danym dniu stawić się w Urzędzie Pracy, aby potwierdzić swoją gotowość do podjęcia pracy;
- zaświadczenie, że dziecko znajduje się pod stałą opieką lekarską w związku ze sprawą o alimenty;
- dla potrzeb orzeczeń sądowych;
- obdukcje w celach sądowo-lekarskich;
- wpisy do pracowniczej książeczki zdrowia oraz zaświadczenia lekarskie wykorzystywane w medycynie pracy (dopuszczające pracownika do pracy na określonym stanowisku – dotyczy stanowisk pracy bez narażenia na czynniki szkodliwe, a także dla uczniów i studentów, którym do dalszej nauki niezbędna jest książeczka zdrowia lub zaświadczenie o przydatności do wykonywania zawodu);
- zaświadczenia lekarskie wydawane w celu podjęcia pracy za granicą;
- zaświadczenia dla potrzeb sanitarno-epidemiologicznych;
- zaświadczenia wydawane na życzenie pacjenta w innych celach pozaleczniczych.

Każdy podmiot leczniczy, który wystawia zaświadczenia lekarskie odpłatnie, ustala wysokość takiej opłaty na podstawie cennika wynikającego z usług komercyjnych danej placówki.